**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO :** 2025/595
**KARAR NO :** 2026/136
**KARAR TR :** 09/03/2026

**ÖZET**: Davacı şirketin uhdesinde kalan ihalenin idari yargı kararı ile iptali üzerine, ihalenin iptaline davalı idarenin kusurlu eylem ve işlemleri sebep olduğundan bahisle, ihale sürecinde yapılan harcamaların, kâr mahrumiyetinin ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, idare hukuku esaslarına göre İDARİ YARGI YERİNDE çözümü gerektiği.

**K A R A R**

**Davacı** **:** T. M. T: M. İ. N. Z. Ü.
H. v. M. S. T. L. Ş.
**Vekili** **:** Av. A. B.
**Davalılar**
**(İdari Yargıda) :** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
**Vekili** **:** Av. Ö. S. A.
**(Adli Yargıda)** **:** Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
**Vekili** **:** Av. M. Y.

## I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı şirket vekili, Tuz Gölü havzasında göl tuzu işletme hakkı kapsamında 3270286 erişim numaralı saha için yapılan ihalenin idari yargı kararıyla iptal edilmesi ve bu iptal kararı sonucu davacının arama ve işletme ruhsatının iptali sebebiyle, bu iptallerle ilgili olarak davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle, uğranıldığı ileri sürülen maddi ve manevi zararlara karşılık olarak; ihale sürecinde yapılan 300.000 TL harcama bedelinin, 200.000 TL kâr mahrumiyetinin ve 500.000 TL manevi tazminatın ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

## II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

### A. İdari Yargıda

2. **Ankara 16. İdare Mahkemesi 20/11/2017 tarih ve E.2016/404, K.2017/3088 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sNIp52g - xfcstAv - 103g6S7 - oJ0Z/E= ile erişebilirsin

*"...Uyuşmazlıkta, Tuz Gölü havzasında bulunan 10 adet III. Grup Maden sahası için 04.08.2011 tarihinde ihaleye çıkılarak, bu sahalardan 3270286 erişim numaralı sahaya ilişkin ihalenin davacının uhdesinde kalması sonucu davacıya işletme izninin verildiği, yargı kararı ile dayanak ihalenin iptaline kadar geçen sürede davalı idare tarafından davacıya yer temini yapılmak suretiyle işletme izni kapsamında doğan edimin yerine getirildiği görülmektedir.*

*İşletme izninin verilmesine dayanak olan ihale sonraki süreçte yargı kararı ile iptal edilmekle birlikte, uğranıldığı iddia edilen zararın ihalenin iptal edilmesinden değil, taraflar arasında ihale sonrası verilen işletme iznine dayalı yükümlülüklerin ifasının imkansız hale gelmiş olmasından kaynaklandığı, bu nedenle de uyuşmazlığın "sözleşme sonrası ifa imkansızlığı" kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.*

*Bu durumda, uyuşmazlığın yapılan ihale sonrası verilen işletme izni kapsamında doğan yükümlülükler çerçevesinde özel hukuk hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiğinden iş bu davada Mahkememiz görevli olmayıp adli mahkemeler görevli bulunmaktadır. ..."*

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

**B. Adli Yargıda**

4. Ankara 7. Asliye Hukuk Mahkemesi 11/04/2019 tarih ve E.2018/183, K.2019/195 sayılı kararı ile, uyuşmazlıkta sulh hukuk mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinin 27/12/2019 tarih ve E.2019/2493, K.2019/2328 sayılı kesin kararı ile esastan reddedilmiş.

5. Ankara 5. Sulh Hukuk Mahkemesi 10/12/2021 tarih ve E.2020/327, K.2021/3551 sayılı kararı ile davayı kısmen kabul etmiş, bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 15. Hukuk Dairesinin 05/04/2023 tarih ve E.2022/569, K.2023/1067 sayılı kararı ile esastan reddedilmiş, bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu ise Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 15/05/2024 tarih ve E.2023/3422, K.2024/1692 sayılı kararı ile kabul edilmiş ve uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle istinaf mercii kararının ortadan kaldırılarak ilk derece mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir. Bozma kararının ilgili kısmı şöyledir:

*"... 1. Dosyadaki bilgi ve belgelerden; davacı vekili tarafından aynı vakıalara dayanılarak açılan davanın görüldüğü, Ankara 16. İdare Mahkemesince verilen 28.01.2016 tarihli ve 2016/404 E., 2017/3088 K. sayılı kararla; zararın ihalenin iptal edilmesinden değil, taraflar arasında ihale sonrası verilen işletme iznine dayalı yükümlülüklerin ifasının imkansız hale gelmiş olmasından kaynaklandığı, bu nedenle de uyuşmazlığın sözleşme sonrası ifa imkansızlığı kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinden adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle, davanın görev yönünden reddine karar verildiği, söz konusu kararın kanun yoluna başvurulmaması nedeniyle kesinleştiği anlaşılmaktadır.*

*2. Görevsizlik kararı sonrasında açılan davanın görüldüğü Asliye Hukuk Mahkemesince; taraflar arasındaki sözleşmenin rödövans, bir nevi hasılat ürün kirası sözleşmesi olduğu, hasılat kirası olduğu için sulh hukuk mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş; kararın istinaf edilmesi üzerine, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesince taraflar arasında rödövans sözleşmesi bulunup, uyuşmazlık sözleşme sonrası ifa imkansızlığına ilişkin olduğundan istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sNIp52g - xfcstAv - 103g6S7 - oJ0Z/E= ile erişebilirsin

*3. Dosyanın gönderildiği İlk Derece Mahkemesince; kiracının faydalı zorunlu masrafları talep edebileceği gerekçesiyle, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.*

*4. Somut olayda; Tuz Gölü sahasının işletmesi için açılan ihalenin 08.08.2011 tarihinde dava dışı E. T. T. T. T. A. tarafından 8.100.000,00TL bedelle kazanılmış olduğu, talep üzerine davacı şirkete ihale haklarının devrinin yapıldığı, davacı şirket adına 19.10.2011 tarihinden geçerli olmak üzere 10 yıl süreli işletme ruhsatının, 15.08.2012 tarihinden geçerli olmak üzere işletme izninin düzenlendiği, ihaleye ilişkin ruhsatın Ankara 10. İdare Mahkemesinin 2015/200 E. sayılı ve 27.02.2015 tarihli kararı gereği davalı Genel Müdürlüğün 25.06.2015 tarih ve 4239 sayılı makam oluruyla iptal edildiği uyuşmazlık dışıdır.*

*5. Dava konusu uyuşmazlığın tespit edilmesi, görev hususunun belirlenmesi noktasında önemli olduğundan, öncelikle görev sorununun çözümlenmesi gerekmektedir. Uyuşmazlık, ruhsatın davalı İdare tarafından iptal edilmesi üzerine yapılan faydalı ve zorunlu masraflar ile yoksun kalınan kar ve manevi zarara ilişkindir. Diğer bir anlatımla, davadaki talep ihaleye ilişkin olmayıp, ruhsatın iptali sebebiyle uğranılan zararın tazmini istemine ilişkindir.*

*6. Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği'nin 4/rr maddesinde; "Rödövans sözleşmesi: Ruhsat sahalarındaki madenlerin üretilerek değerlendirilmesi amacıyla üçüncü kişilere veya kuruluşlara tasarruf hakkı sağlamak üzere ruhsat sahasının tamamı ya da bir kısmı için ruhsat sahiplerinin bu kişilerle yapmış oldukları sözleşmeleri" şeklinde tamınlanmaktadır. Aynı Yönetmelik'in 100 üncü maddesine göre; Maden işletme ruhsat sahiplerinin, ruhsat sahalarının bir kısmı veya tamamı için üçüncü kişilerle yapmış oldukları rödövans sözleşmeleri ve bu sözleşmelerde yapılan değişiklikler, tarafların talebi halinde devir ve intikal işlemlerinde bilgilendirme amacıyla maden siciline şerh edilir. Tarafların birlikte rödövans sözleşmesinin iptalini talep etmeleri halinde de bu kayıtlar terkin edilir. Genel Müdürlük hiçbir şekilde rödövans sözleşmelerine taraf değildir.*

*7. Yapılan bu açıklamalar ışığında somut olay incelendiğinde; taraflar arasında kiraya yönelik bir sözleşme bulunmadığı, rödövans sözleşmesinin ancak ruhsat sahibi şirket ile diğer 3. kişi (şirket) arasında yapılabildiği, Genel Müdürlüğün rödövans sözleşmesine taraf olamayacağı, dava konusunun ruhsat iptaline ilişkin uğranılan zarar olduğu, aynı tuz sahasında çalışan işletmelerin ruhsatlarının iptali üzerine benzer taleplerle açılan davalar ve emsal kararlar dikkate alındığında, dava konusu hukuki uyuşmazlıkta yargı yolunun idari yargı olduğu anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca, İlk Derece Mahkemesince; idari yargının görevli olması nedeniyle davanın görevsizlik nedeniyle reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasının incelenerek yazılı şekilde karar verilmiş olması doğru görülmemiş, bozmayı gerektirmiştir. ..."*

6. Ankara 5. Sulh Hukuk Mahkemesi, bozma sonrası 2024/2208 sayılı esasa kaydedilen dosyada bozmaya uyulmasına karar verilmiş, ardından dava dosyası Ankara 21. Sulh Hukuk Mahkemesine devredilmiştir.

7. **Ankara 21. Sulh Hukuk Mahkemesi 01/11/2024 tarih ve E.2024/1050, K.2024/310 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

*"... Somut olayda; Tuz Gölü sahasının işletmesi için açılan ihalenin 08.08.2011 tarihinde dava dışı E. T. T. T. T. A. tarafından 8.100.000,00TL bedelle kazanılmış olduğu, talep üzerine davacı şirkete ihale haklarının devrinin yapıldığı, davacı şirket adına 19.10.2011 tarihinden geçerli olmak üzere 10 yıl süreli işletme ruhsatının, 15.08.2012 tarihinden geçerli olmak üzere işletme izninin düzenlendiği, ihaleye ilişkin ruhsatın Ankara 10. İdare Mahkemesinin 2015/200 E. sayılı ve 27.02.2015 tarihli kararı gereği davalı Genel Müdürlüğün 25.06.2015 tarih ve 4239 sayılı makam oluruyla iptal edildiği uyuşmazlık*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sNIp52g - xfcstAv - 103g6S7 - oJ0Z/E= ile erişebilirsin

*dışıdır. Dava konusu uyuşmazlığın tespit edilmesi, görev hususunun belirlenmesi noktasında önemli olduğundan, öncelikle görev sorununun çözümlenmesi gerekmektedir. Uyuşmazlık, ruhsatın davalı İdare tarafından iptal edilmesi üzerine yapılan faydalı ve zorunlu masraflar ile yoksun kalınan kar ve manevi zarara ilişkindir. Diğer bir anlatımla, davadaki talep ihaleye ilişkin olmayıp, ruhsatın iptali sebebiyle uğranılan zararın tazmini istemine ilişkindir. Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği'nin 4/rr maddesinde; "Rödövans sözleşmesi: Ruhsat sahalarındaki madenlerin üretilerek değerlendirilmesi amacıyla üçüncü kişilere veya kuruluşlara tasarruf hakkı sağlamak üzere ruhsat sahasının tamamı ya da bir kısmı için ruhsat sahiplerinin bu kişilerle yapmış oldukları sözleşmeleri" şeklinde tamınlanmaktadır. Aynı Yönetmelik'in 100 üncü maddesine göre; Maden işletme ruhsat sahiplerinin, ruhsat sahalarının bir kısmı veya tamamı için üçüncü kişilerle yapmış oldukları rödövans sözleşmeleri ve bu sözleşmelerde yapılan değişiklikler, tarafların talebi halinde devir ve intikal işlemlerinde bilgilendirme amacıyla maden siciline şerh edilir. Tarafların birlikte rödövans sözleşmesinin iptalini talep etmeleri halinde de bu kayıtlar terkin edilir. Genel Müdürlük hiçbir şekilde rödövans sözleşmelerine taraf değildir.*

*Yapılan bu açıklamalar ışığında somut olay incelendiğinde; taraflar arasında kiraya yönelik bir sözleşme bulunmadığı, rödövans sözleşmesinin ancak ruhsat sahibi şirket ile diğer 3. kişi (şirket) arasında yapılabildiği, Genel Müdürlüğün rödövans sözleşmesine taraf olamayacağı, dava konusunun ruhsat iptaline ilişkin uğranılan zarar olduğu, aynı tuz sahasında çalışan işletmelerin ruhsatlarının iptali üzerine benzer taleplerle açılan davalar ve emsal kararlar dikkate alındığında, dava konusu hukuki uyuşmazlıkta yargı yolunun idari yargı olduğu anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca, İlk Derece Mahkemesince; idari yargının görevli olması nedeniyle davanın görevsizlik nedeniyle reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasının incelenerek yazılı şekilde karar verilmiş olması doğru görülmemiş, bozmayı gerektirmiştir. Açıklanan nedenlerle; dava konusu hukuki uyuşmazlıkta yargı yolunun idari yargı olduğu anlaşılmakla; mahkememizin görevsizliğine karar vermek gerekmiş, bu itibarla aşağıdaki şekilde hüküm kurmak gerekmiştir. ..."*

8. Davacı vekilinin talebi üzerine, görevli yargı yerinin belirlenmesi için, Ankara 21. Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

9. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca Danıştay Başsavcısının ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yazılı düşünceleri istenilmiştir.

## C. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

10. Danıştay Başsavcısı, uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

*"...Genel anlamı ile tam yargı davaları, idarenin faaliyetlerinden ötürü, hakları doğrudan zarara uğrayanlar tarafından idare aleyhine açılan tazminat davaları olup, idarenin hukuki (mali/tazmin) sorumluluğunun yargı aracılığıyla yerine getirilmesini sağlamaktadır.*

*İdare kural olarak, yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar, idare hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir.*

*İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hâllerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır. Bu bağlamda hizmet kusuru, özel hukuktaki anlamından uzaklaşarak nesnelleşen, anonim bir niteliğe sahip, bağımsız*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sNIp52g - xfcstAv - 103g6S7 - oJ0Z/E= ile erişebilirsin

*karekteri olan bir kusurdur. Hizmet kusurundan dolayı sorumluluk, idarenin sorumluluğunun doğrudan ve asli nedenini oluşturmaktadır.*

*Bu itibarla, ihalenin iptal edilmesinden kaynaklanan zararların tazmini istemiyle açılan iş bu davada, uyuşmazlığın çözümü, yukarıda belirtilen esaslar kapsamında, tazminat hukukunun genel ilke ve kurallarına göre mümkün bulunmaktadır.*

*Dava dosyasının incelenmesinden; Tuz Gölü havzasında bulunan 3270286 erişim numaralı saha da dahil olmak üzere 10 adet III. Grup Maden Sahasının 04.08.2011 tarihinde 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 30. maddesi uyarınca ihale edildiği, 3270286 erişim numaralı sahaya ilişkin ihalenin davacının uhdesinde kaldığı ve davacıya 19.10.2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 10 yıl süreli III. Grup (tuz) işletme izninin verildiği, ihaleye ilişkin işlemlerin dava konusu edilmesi üzerine Danıştay 13. Dairesi'nin 18.05.2015 tarih ve E:2013/3058, K:2015/1894 sayılı kararıyla bu işlemlerin iptal edildiği, davacının işletme ruhsatının ise Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin E:2011/2652, K:2015/200 sayılı kararıyla iptal edildiği, ihalenin iptaline davalı idarenin kusurlu eylem ve işlemleri sebep olduğundan bahisle davacı şirket tarafından ihale sürecinde yapılan 300.000,00-TL harcama bedelinin, 200.000,00-TL kar mahrumiyetinin, 500.000,00-TL manevi tazminatın avans faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*

*Danıştay 13. Dairesinin 18/05/2015 tarih ve E:2013/3058, K:2015/1894 sayılı kararıyla, 3213 sayılı Kanun'un 30. maddesi gereğince Tuz Gölü havzasında tuz çıkarılmak üzere on adet III. grup maden sahasına ilişkin yapılan ihalelerin iptali istemiyle açılan davada, "ihalelerin yapıldığı tarih itibarıyla, düzenleyici nitelikteki imar planında tuz üretim sahası olarak belirlenmeyen; Göl, Gölün Kış Seviyesi, Hassas A Zonu ve 1. Derece Doğal Sit alanı sınırları içerisinde kalan sahada, madencilik dâhil her türlü insan faaliyetinin yasaklanmasına karşın, sahanın kullanım amacına aykırı olarak ve plan hükümlerini bertaraf edecek şekilde tuz üretim alanı olarak ihaleye çıkarılmasına ilişkin dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk bulunmadığı" gerekçesiyle, davanın reddi yolundaki Ankara 5. İdare Mahkemesinin 10/04/2015 tarih ve E:2015/597, K:2015/655 sayılı kararının bozularak ihale işlemlerinin iptaline kesin olarak karar verilmiş; yapılan ihale neticesinde, aralarında dava konusu sahanın da bulunduğu tuz üretim sahalarına işletme ruhsatı verilmesine ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılan davalarda verilen iptal kararları da, Danıştay 8. Dairesince; "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Mülga Maden İşleri Genel Müdürlüğünce Tuz Gölü havzasında Maden Kanunu'nun 30. maddesi uyarınca arama ruhsatı verilmesi amacıyla 3270281, 3270284, 3270285, 3270286, 3270289, 3270293, 3270297 erişim numaralı alanlar için farklı tarihlerde yapılan ihalelerin yargı kararları ile iptal edilmiş olmaları karşısında, anılan sahalara işletme ruhsatı verilmesine ilişkin dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk bulunmadığı" gerekçesiyle onanmıştır.*

*Buna göre, davacı şirketin işletme ruhsatının iptal edilmesine ilişkin işlemin dayanağı olan yargı kararlarının gerekçesi göz önünde bulundurulmak suretiyle, ihaleyi kazanan davacı şirket tarafından bu ihale nedeniyle söz konusu işe özgü yapılan yatırım giderlerinin tazmini istemiyle açtığı davanın tazminat hukukunun genel ilkeleri çerçevesinde idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir. ..."*

11. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

*"... Kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin; kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin; hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin. 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinde İdari dava türleri arasında sayılan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, idari yargı yerlerince yapılacağı açıktır.*

*Diğer taraftan, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 30. maddesinde, bu Kanun*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sNIp52g - xfcstAv - 103g6S7 - oJ0Z/E= ile erişebilirsin

*kapsamındaki maden sahalarının işletme ruhsatlarının ihale ile verilmesine ilişkin hükümler yer almaktadır.*

*Somut olayda. Tuz Gölü havzasında bulunan 3270286 erişim numaralı sahanın da aralarında bulunduğu 10 adet III. Grup maden sahasının 04.08.2011 tarihinde 3213 sayılı Kanun'un 30. maddesi uyarınca ihale edildiği. 3270286 erişim numaralı sahaya ilişkin ihalenin davacının uhdesinde kalması üzerine davacıya 19.10.2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 10 yıl süreli III. Grup (tuz) işletme izninin verildiği, ancak, 3270286 erişim numaralı alanda ihale yapılmasına ilişkin işlemin Ankara 5. İdare Mahkemesinin 10.04.2015 tarihli ve 2015/597 E.. 2015/655 K. sayılı kararıyla iptal edildiği davacıya ait sahanında da aralarında bulunduğu 10 adet arama ruhsatının Danıştay 13. Dairesinin 18.05.2015 tarihli ve 2013/3058 E.. 2015/1894 K. Sayılı kararıyla iptal edildiği, yine davacının işletme ruhsatının Ankara 10. İdare Mahkemesinin 27.02.2015 tarihli ve 2011/2652 E., 2015/200 K. sayılı kararıyla iptal edildiği, ihale yapılmasına ilişkin işlemin, arama ruhsatının ve işletme ruhsatının iptal edilmesine davalı idarenin kusurlu eylem ve işlemlerinin sebep olduğundan bahisle, bu eylem ve işlemlerden dolayı uğranıldığı ileri sürülen zarara karşılık 300.000,00 TL harcama bedeli. 200.000.00 TL kâr mahrumiyeti bedeli ile 500.000.00 TL manevi tazminatın ödenmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*

*Dolayısıyla uyuşmazlık, ihale ve sonrasında imzalanan sözleşmeden doğan bir anlaşmazlıktan kaynaklanmayıp. davalı idarenin idari yargı kararlarıyla iptal edilen eylem ve işlemlerinden doğduğu ileri sürülen maddi ve manevi zararların tazmin, isteminden kaynaklandığından, davanın, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir. ..."*

## III. İLGİLİ HUKUK

12. T.C. Anayasası'nın *"Yargı yolu"* başlıklı 125. maddesinin 7. fıkrası şöyledir:

*"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."*

13. Anayasa'nın *"Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence"* başlıklı 129. maddesinin 5. fıkrası şöyledir:

*"Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir."*

14. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun *"Kişilerin uğradıkları zararlar"* başlıklı 13. maddesinin değişik 1. fıkrası şöyledir:

*"(Değişik: 12/5/1982 - 2670/6 md.)*
*(Değişik birinci fıkra: 6/6/1990 - 3657/1 md.) Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Ancak, Devlet dairelerine tevdi veya bu dairelerce tahsil veya muhafaza edilen para ve para hükmündeki değerli kağıtların ilgili personel tarafından zimmete geçirilmesi halinde, zimmete geçirilen miktar, cezai takibat sonucu beklenmeden Hazine tarafından hak sahibine ödenir. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır."*

15. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sNIp52g - xfcstAv - 103g6S7 - oJ0Z/E= ile erişebilirsin

*yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) ve (b) bentleri şöyledir :

> *"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:*
> *a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,*
> *b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, ..."*

16. 2577 sayılı Kanun'un *"İptal ve tam yargı davaları"* başlıklı 12. maddesi şöyledir:

> *"İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu hususta ki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11 nci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır."*

## IV. İNCELEME VE GEREKÇE

### A. İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 09/03/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

### B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, Tuz Gölü havzasında göl tuzu işletme hakkı kapsamında 3270286 erişim numaralı saha için yapılan ihalenin yargı kararı gereğince iptali ve iptal kararı sonrası davacı şirketin arama ve işletme ruhsatının da iptal edilmesi üzerine, bu iptallerle ilgili olarak davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle, uğranıldığı ileri sürülen maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açılmıştır.

20. Dava dosyasının incelenmesinden; Tuz Gölü havzasında bulunan 3270286 erişim



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sNIp52g - xfcstAv - 103g6S7 - oJ0Z/E= ile erişebilirsin

numaralı saha da dahil olmak üzere 10 adet III. Grup Maden Sahasının 04/08/2011 tarihinde 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 30. maddesi uyarınca ihale edildiği, 3270286 erişim numaralı sahaya ilişkin ihalenin davacının uhdesinde kaldığı ve davacıya 19/10/2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 10 yıl süreli III. Grup (tuz) işletme izninin verildiği, ihaleye ilişkin işlemlerin dava konusu edilmesi üzerine Danıştay 13. Dairesi'nin 18/05/2015 tarih ve E.2013/3058, K.2015/1894 sayılı kararıyla bu işlemlerin iptal edildiği, davacının işletme ruhsatının ise *"3270286 numaralı saha için verilen 'ÇED olumludur' kararının aynı Mahkemenin 28.11.2013 tarih ve E:2012/1147, K:2013/1702 sayılı kararı ile iptal edildiği ve 'ÇED olumludur kararı' bulunmayan sahalar için işletme ruhsatı verilmesi mümkün bulunmadığı"* gerekçesiyle Ankara 10. İdare Mahkemesinin E.2011/2652, K.2015/200 sayılı kararıyla iptal edildiği, ihalenin iptaline davalı idarenin kusurlu eylem ve işlemleri sebep olduğundan bahisle davacı şirket tarafından ihale sürecinde yapılan 300.000 TL harcama bedelinin, 200.000 TL kar mahrumiyetinin, 500.000 TL manevi tazminatın avans faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

21. Kamu hizmetini yürüten davalı idarelerin bu hizmeti yürüttüğü sırada verdiği zararın tazmini istemiyle açılan davada, idarenin personeli üzerindeki gözetim ve denetim görevini gereği gibi yerine getirmemesi neticesinde, kamu hizmetinin sunulması esnasında, hizmetin hiç işlememesi, geç işlemesi, kötü işlemesi gibi durumlar, idarenin hizmet kusuru olarak adlandırılır. Bu kapsamda bireyler nezdinde gerçekleşen zararların da, idarenin kusura dayanan sorumluluğu veya kusursuz sorumluluğu sebebiyle tazmini gerekmektedir.

22. Kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin, hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesindeki idari dava türleri arasında sayılan *"idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları"* kapsamında, idari yargı yerlerince yapılmalıdır.

23. Somut olayda da, davacı şirketin arama ve işletme ruhsatının iptal edilmesine ilişkin işlem ile ihalenin iptalinin dayanağı olan yargı kararlarının gerekçesi göz önünde bulundurulduğunda, ihale uhdesinde kalan davacı şirket tarafından bu ihale nedeniyle söz konusu işe özgü yapılan yatırım giderlerinin, kâr mahrumiyetinin ve manevi zararın tazmini istemiyle açtığı davanın, uyuşmazlığın ihale ve sonrasında imzalanan sözleşmeden doğan bir anlaşmazlıktan kaynaklanmadığı olgusu da dikkate alınarak, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde sayılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı yerinde çözümü gerektiği sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara 16. İdare Mahkemesince verilen 20/11/2017 tarih ve E.2016/404, K.2017/3088 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

## V. HÜKÜM



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sNIp52g - xfcstAv - 103g6S7 - oJ0Z/E= ile erişebilirsin

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 16. İdare Mahkemesince verilen 20/11/2017 tarih ve E.2016/404, K.2017/3088 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

09/03/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ ile KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan Vekili | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Kenan | Eyüp | Bayram | Döndü Deniz |
| YAŞAR | SARICALAR | ŞEN | BİLİR |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sNIp52g - xfcstAv - 103g6S7 - oJ0Z/E= ile erişebilirsin